

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน การรับรู้ภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอ	
ชื่อผู้เขียน	นางศุภกัญญา บุตรสีทา	
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์มนัส ยอดคำ	ประธานกรรมการ
	อาจารย์ ดร. เกษม นครเขตต์	กรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร. ต่าย เชิญยงณี	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน การรับรู้ภาวะสุขภาพและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ของผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอจากการสุ่ม ในระยะที่ 1 ถึง 3 ที่มารับการตรวจในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 112 คน ในระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกรกฎาคม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การตอบแบบสอบถามด้วยตัวผู้ป่วยเอง เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานด้านข้อมูลส่วนบุคคลแรงสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม การรับรู้ภาวะสุขภาพ และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในผู้ป่วยจำนวน 17 คน ในด้านพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คอนติงเจนซี (Contingency) ไคสแควร์ (Chi-square) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) การทดสอบค่าที (t - test) และการแยกแยะข้อมูลเป็นหมวดหมู่ แล้วนำเสนอผลการบรรยายเชิงวิเคราะห์จากข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึก

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยพื้นฐานของผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและคอในด้านอายุอยู่ในช่วง 55 ปีขึ้นไป พบมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.3 มีสถานภาพสมรสคู่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 67.0 มีรายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน พบมากในช่วง 501-3,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 37.5 ส่วนระยะของโรคมะเร็งพบระยะที่ 3 มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60.7 และด้านแรงสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม

พบระดับแรงสนับสนุนมาก การรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวม มีระดับการรับรู้ปานกลาง และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวม มีการปฏิบัติสม่ำเสมอ

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน ด้านแรงสนับสนุนจากครอบครัวและสังคมโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ การรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวม และการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยพื้นฐานด้านอายุ สถานภาพสมรส รายได้เฉลี่ยของครอบครัว และระยะของโรคมาเร็ง ไม่พบความสัมพันธ์โดยตรงกับการรับรู้ภาวะสุขภาพและการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในผู้ป่วย พบว่า ปัญหาในภาพรวมของผู้ป่วยมาจากความกลัว ความไม่แน่ใจ และความวิตกกังวลจากสภาพของโรค อาการที่เป็นอยู่ การรักษาและสภาพร่างกาย ในวันข้างหน้าญาติผู้ดูแลและผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนช่วยเป็นกำลังใจ สนับสนุนทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมกับผู้ป่วยเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ป่วยมีกำลังใจที่จะต่อสู้ หันกลับเข้ามาดูแลเอาใจใส่ตนเองมากขึ้น มีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น

Thesis Title Relationships Among Modifying Factors , Perceived Health Status and Health-Promoting Behavior in Patients with Head and Neck Cancer

Author Mrs. Dusadeeboon Bootsitha

M.Ed. Health Promotion

Examining Committee

Assoc. Prof. Manus Yodcome Chairman

Lect. Dr. Kasem Nakornkhet Member

Assoc. Prof. Dr. Tay Chiengchee Member

Abstract

The purposes of this study were to examine the relationships among modifying factors, perceived health status and health-promoting behavior in patients with head and neck cancer. One hundred and twelve samples were selected by accidentally sampling from patients with 1 to 3 stage of head and neck cancer who attended at Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital during May to July, 2000. Data were collected by using self-administered questionnaire regarding personal modifying factors, family and social supports, perception of health status and health-promoting behaviors. Seventeen were selected to be in-depth interviewed for their health promoting behaviors. Data were analyzed using descriptive statistics, Contingency, Chi-square test , Peason's Product Moment Correlation Coefficient and t – test. These

statistical techniques were used to find the relationship among factors and relevant organizations to presentable advancing in-depth interviewed.

The results revealed the fundamental factors of head and neck cancer patient were highest as a group of age over 55 years (56.3 %), marriage (67.0 %), and monthly income range 501-3,000 baht (37.5 %), while 60.7 % of patient was living stage 3 cancer and good level of family – social supports. The patients had perceived health status in fair level while their health – promoting behaviors were in good level. There was positive significant correlation at the level of .05 between family – social supports and perceived health status as well as health – promoting behaviors. Positive significant correlation at the level of .05 was also found between perceived health status and health – promoting behaviors of the patients. There was negative significant correlation between ages, status, incomes, stages of cancer and perceived health status and health – promoting behaviors of the patients.

The advancing in-depth interviewed suggested that the overall problems of patients were resulted of anxiety, doubtfulness and fear about their symptoms and diseases. The family of patients and relatives had substantially provided physical, mental and social supports for the further treatment, making patients turned to have willing to fight against their – disease, taking more care of themselves and having more health – promoting behaviors.